СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 294. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 18. грудня, 1926.

VOL. XXXIV. No. 294. Jersey City, N. J., Saturday, December 18. 1926. THREE CENTS.

СУД ЗВІЛЬНЯЄ ФОЛА Й ДОГЕНІ ВІД ВИНИ Й КАРИ

СЕНАТОРИ Й ПУБЛІЧНІ ДІЯЧІ ОСУДЖУЮТЬ СУДОВИЙ ВИРОК.

ВАШИНГТОН, 16. грудня. — Лава присяжних суддів у федеральнім суді, який розглядав обжалованнє бувшого міністра Фола й нафтяра Догені за змову проти федерального уряду, видала по 19 годинах нарад ореченнє, що оба обжаловані не винуваті. Наслідком сього суддя звільнив обжалованих від кари.

Як ходять чутки, з присяжних суддів лишень двох опиралося звільненню обжалованих.

Присутні на салі приятелі обжалованих урядили їм велику овацію.

Обжалованні відай стануть ще раз на суд, бо суд не розглядав обжалованнія їх за плаченнє урядникам хабарів.

НАПАД СЕНАТОРА НА СУД.

ВАШИНГТОН, 16. грудня. — В кілька годин після ореченнія суддів, звільняючого Фола й Догені від вини, виступив у сенаті сенатор Гефлин з острою промовою проти суду. Сенатор закинув, що цілий суд се була чиста фарса, зложена прихильниками обжалованих.

Якби Фол і Догені не знали, що вони будуть увільнені, говорив Гефлин, вони ніколи не булиби згодилися ставати на суд. Він заявив, що панїю Джес Смит, яка перша роскрила махінації Фола з Догерті, вбили приятелі Фола.

Сенаторови Гефлинови відповідав сенатор Волш, звертаючи увагу Гефлинови, що питанне карної відповідальности дуже трудно означити.

ПРОКУРАТОР ПОСТАВЛЕНИЙ НА СУД ЗА ХАБАРНИЦТВО.

САН ДІЕГО, Каліфорнія, 16. грудня. — Нині покінчився тут суд проти державного прокуратора Келлі та його помічника Селека, котрим закидувано, що вони взяли хабара за здушенне одного слідства проти вбийників. Судді присяжні признали обох виновників винуватими. Засуджені зголосили відклик.

65,000 ДОЛЯРІВ ДЛЯ РОЗЕМНОГО СУДДІ В „БЕЙЗБОЛІ".

ШИКАГО, 16. грудня. — Властителі бейзболових клюбів згодилися тут підвисшити бувшому судді Лендисови, тепер роземному судді в „бейзболи", пенсію з 40,000 долярів у рік на 65,000.

СТРАШНА СНІЖНИЦЯ В БОФАЛО.

БОФАЛО, Ню Йорк, 16. грудня. — Правдива дакотська снігова буря навістила нині місто Бофало й лютувала тут цілий день. В місті впав сніг на 10 цалів заглибшки. Поїздн ходять неточно, тисячі робітників спізнюється до праці.

В Шикаго наслідком бурі згинуло 24 особи.

Як каже федеральне бюро погоди, Віена Майн, в стейті Айдаго, має найгрубше покривало снігу, бо на 66 цалів загрубшки.

ЦІКАВИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК ПРЕЗИДЕНТОВІ.

ВАШИНГТОН, 16. грудня. — Якийсь Джов Стинсон з Рамсі, в стейті Кентакі, прислав президентови Кулиджови рідкий різдвяний дарунок. Є се камізелька, вся зроблена зі шкіри гадюки.

Стинсон убив величезного тарахкавця, потяв його шкіру на довгі пасочки й з них пошив, з великою штукою, камізельку.

ЗАСУДЖЕНЕЦЬ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ЗЛОЧИНУ, ЗА ЯКИЙ ТЕРПИТЬ ДРУГИЙ.

НЮ ЙОРК, 16. грудня. — Цікаве правниче питанне має розвязати стейтова прокураторія. Недавно виконано в стейтовій вязниці в Осининг кару смерти на якімсь Джані Мексвелі, який перед своєю смертю зложив записяжене зізнанне, що краджж з вломом, за яку відбуває довшу вязничну кару Віктор Петерсон, 22-літний муцина, поповнив він, Мексвел.

Оборонці Петерсона сейчас зажадали від суду звільненнія Петерсона, але прокураторія спротівилася сьому на тій основі, що зарисяжене зізнанне покійного не може бути доказом безвинности, бо суд не мав нагоди випитати зізнаючого про його зізнанне. Прокураторія каже, що Петерсона може звільнити з тюрми лишень стейтовий губернатор дорогою ласки.

ЦІКАВА ОБОРОНА ЖІНКИ, ПІЗВАНОЇ О РОЗВІД.

НЮ ЙОРК, 16. грудня. — Дорінн, один зі співласників Готелю Комодора, пізвав у суд о розвід свою жінку, закидуючи їй, що вона зраджувала його з другим муцинов. На доказ правдивости свого закиду муж подав свідків, які зізнали, що вони застали якогось муцину в комнаті пізваної.

На суді жінка боронилася тим, що вона не знала про те, що в її комнаті є якийсь муцина, поки до комнати не ввійшли муж з детективами. На тій основі вона закинула мужеви, що муж просто хоче її позбутися та тому придумав сю аферу з нібито зрадою.

Адвокат пізваної в своїй остаточній промові до присяжних суддів звернув увагу ще на одну справу. Він показав на пізвану, та сказав що вона має понад 50 літ, що вона за товста, та спитав обжалованих, щоби вони самі оусдили, чи може який муцина злакомитися на неї.

Присяжні судді видали ореченнє, що позовник не має слушности.

ПОКАРАНИЙ ЗА ТЕ, ЩО ВИЯВИВ ЗІЗНАННЯ ЗАСУДЖЕНОГО НА СМЕРТЬ.

ЛОНДОН, 15. грудня. — Суд засудив мейора Блейка, який був начальником тюрми в Пентонвіл та подав часописам зізнання Фридерика Байвотера, коли той ішов під шибеницю, на грошеву кару в сумі 250 ф. стерлінгів за те, що зрадив се, що йому повірено як урядникови. Блейк боронився тим, що богато міністрів і инших високих урядників оголошує рівнож в своїх споминах дуже часто урядові тайни і виходять безкарно. Суддя знова зазначив, що люди не повинні робити гроші зі зізнань йдучих на шибеницю та продавати ті зізнання сензаційним часописам і брати за те гроші.

ВСЕУКАЇНСЬКИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ.

Центральне статистичне управління приготовляється до перепису населення, що має бути 17-го грудня ц. р. Перепис має виявити кількість населення, що перебуватиме о 12-ій годині ночі 16. грудня у певній місцевости. Перепис має тягнутися по містах 1 тиждень, по селах 2 тижні. До цієї роботи буде притягнено 40.000 регістраторів, 3.000 інструкторів і 200 керовників. Регістраторів набиратимуть з учителів, студентів і комсомольців. Центральне статистичне управління складає тепер пляни міст і мапи округів та районів. Заготовлено 35 мілл. особистих карток. Розроблено плян декрету по завданню перепису і обовязки населення давати точні відомости про себе й свою сімю та про притягнення до карної відповідальности тих, хто буде давати неправдиві відомости.

МАЮТЬ УБИТИ 2,000 БУЙВОЛІВ.

Оттава. — З Оттави видано розпорядженнія, щоб негайно вбито дві тисячі буйволів у „Національнім Парку Вейнврайт". Перед двома роками було також убито дві тисячі цих „монархів степів". Мин. року, знова, дві тисячі буйволів було вислано з Вейнврайт до парку Вуд Баффало, який є на краю північної Альберти.

Вейнрайт парк занимає 200 тисяч акрів і більше як 8,000 буйволів не може вдержати.

ЗВІРСЬКИЙ УЧИНОК ВОЯКА.

По містах дівчата, які є на службі, волочаться часто з вояками. А вояк, вояком; заверне дурній дівчині голову, а відтак її покине і то або з дитиною, або з тяжкою недугою. Буває й таке, що щоби позбутися, згладжує дівчину зі світа. Таке сталося тепер в Люблині. А саме там за військовим цвинтарем найдено трупа 22-літної Софії Буянської. Лікарська комісія ствердила, що її удушено. Цего звірського вчинку допустився на ній оден підофіцир, який звів Буянську. Тому дівчата най не пристають з дурисвітами, а й старші най уважають на дівчат і наводять їх на добру дорогу.

ДО ВП. П. УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗА.

Отсим пригадується всім Вп. п. Урядникам місцевих відділів, що місяць грудень є послідним в тім році і його місяця слідують річні замкнення за цілий 1926 р. Тому то отсим проситься передівсім всіх тих місцевих урядників, що всегда спізняються із висилкою рахунків та звітів, щоби хоч раз в рік поспішились о три дні і прислали свої належитости враз із прочими відділами У. Н. С., не пізнійше як 27-го грудня с. р.

Рахунки і виказ вислано кождому відділови 7-го грудня і всі посилки повинні бути в руках місцевих урядників. В случаю, якби котрий відділ не отримав посилки, прошу сейчас повідомити головну канцелярію, а не ждати аж до кінця місяця.

З нинішним днем, 17-го грудня, скінчилась висилка календаря до всіх відділів У. Н. С. Належитість за календарі є вчислена в рухунках враз із прочими оплатами місячних вкладок і рахунок має бути заплачений в цілости, щоби можна виплатити адміністрації „Свободи" кошти видання календаря. Висилка кождої посилки була проголошена в „Свободі" і обовязком місцевих пп. секретарів допильнувати, щоби ані одна посилка не пропала. Всі ті, що мають поштову баксу, нехай зрозуміють, що до такої бакси пакунок не зміститься, тому нехай спитають урядника почтового про пакунок. Не одержання посилки, треба реклямувати сейчас, а не ждати цілими тижнями. Всі члени нові і приняті на ново в слідуючих двох місяцях, мають право зажадати календарів по ціні 30 ц. за примірник. Замовлення враз із належитостю можна вислати впрост до „Свободи".

Всім відділам вислано новий адресар до виповнення, тому обовязком кождого секретаря є сейчас по виборах такий виповнити і прислати до канцелярії У. Н. С. Такий адресар має бути присланий раз в рік без рїжниці, чи є зміна в уряді або ні.

Еще раз проситься, щоби всі належитости за рік 1926 були заплачені, щоби не перетягати довгів на слідуючий рік.

Р. Слободян, фін. секр.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1927 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що вже вислано канленлері на адресу пп. секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 17. грудня:

Від. 229, 239, 245, 274, 282, 295 (2 пак.), 296, 300 (2 пак.), 308, 332, 334, 339, 342, 347, 370, 384.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня висилки календарів, нехай повідомить Адміністрацію „Свободи".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МИКОЛАЇВСЬКИЙ СОБОР РУЙНУЄТЬСЯ.

В околицях Лаври у Київі є дуже цінна памята Мазепинської доби — Миколаївський Собор, побудований 1696 року. „Ні анатема православної церкви — пише „Прол. Правда" — що неслась на адресу фундатора (собора) з наказу Петра І., ні довгі роки не зіпсували мистецької вартости цієї будівлі. Аж ось запала революція і під свист куль громадянської війни Великий Николай зазнав лихої години. Стіни його побили гармати, подзьобали кулемети та рушниці, а важкі знаряддя розбили баню на дзвінниці. Причілки страшать своїми дірами, з них вивалюються жовті побиті цеглини. Покрівля бань світить дірками. Тинкування потріскалось і обсипається. Дощ і сніг знаходять руйницьку дорогу до внутрішньої цілости собору. Небагато ще треба часу, щоб така велика історично-мистецька цінність згинула зовсім..."

ЗБОЖЕВОЛІЛИЙ ПОУБИВАВ СВОЮ РІДНЮ.

Збожеволілий з причини усунення його з уряду та страт від гураганну у Флориді та повені в Ілліной, бувший дістрикт-товий прав ник та сенатор стейту В. О. Поттер в Меріон, Ілл., кинувся в ночи на свою родину з крісламі і молотом і убив жінку, дві дочки та двоє внуків. Відтак скочив комітъ головою в кернницю коло дому.

ДОЛЯ ДОСЛІДНИКА МІЖ БОЖЕВІЛЬНИМИ.

Студент Колумбійського університу Сідні Кровфорд в Ню Йорку хотів перестудіювати життя божевільних як один із них, отже прокинувся божевільним і так дістався до заведення для божевільних. Тепер одначе хоче дістатися на свободу і не може переконати влади, що він є здоровий на умі.

ПЯТНА НА СОНЦІ.

Від часу до часу зауважують астрономи пятна на сонці, які повстають наслідком забурень сонящної атмосфери. В останніх днях повідомляє краківська обсерваторія, що тамошні астрономи зауважили на сонці два пятна великих розмірів: одно довге на 60.000 км. а друге 40,000. Сподіються, що ці пятна можуть викликати значні магнетичні забурення у всесвітному просторі.

НЕЩАСНЕ ВЕСІЛЛЄ.

В селі Вусів коло Щеціна відбувалось дня 8. XI. весіллє доньки багатого господаря. В хаті було багато гостий, які завзято танцювали. В часі танцю завалилася підлога і всі весільні гості попадали до пивниці, яка була під хатою. Але це ще було обійшлося страхом, як-би не три нафтові лямпи, які стояли на столі. Вони також разом зі столом впали до пивниці і від них повстав огонь, який смертельно попарив 7 людей. Решта гостей лекше ранені або попарені.

ПІЛСУДСКІ ПРОТИ РОЗОРУЖЕННЯ

ВАРШАВА, 16. грудня. — Послідної ночи прийшов Пілсудскі до сойму о півночи і виголосив півгодинну промову в справі потреби дворічної військової служби. Він підніс, що теперішний час не надається до розоруження і Польща мусить мати добру армію. Без дволітної військової служби не можна поставити доброї армії, бо армія мусить бути заразом школою. До війска приходить елемент сирий, без всякого образованнія, а військо мусить заступити йому елементарну школу. Вже з того згляду треба двох років служби, бо в коротшім часі не можна нічого навчити.

Промову свою виголосив Пілсудскі з приводу буджетової дебати над коштами, призначеними на удержанння армії. З тим виступом вжкуть ліві зміну в політиці Пілсудского, який до сего часу ігнорував сойм, а тепер знов завертається до нього.

ТУРАТІ ПРО ФАШИЗМ І МУССОЛІНЯ.

ПАРИЖ, 16. грудня. — Протифашистський лідер Турятті прибув до Парижа, утікши з Мелноляну через Корсику до Франції. Він заявив, що до Італії не поверне скорше аж відносини будуть цілком змінені. Життя там неможливе для кождого, що не думає так як цего вимагає диктатура Муссолінія. Весь час за послідні роки слідила за ним секретна полїція, без якої він не годен і кроку зробити. Цензурують всі його листи, навіть ті від найблизшої рідні. Человік не певен життя.

Турятті певний того, що колиб могло відбутися вільне голосовання, 90% населення заявилося би проти фашизму і проти Муссолінія. Як довго одначе фашистська тиранія буде тревати в Італії, Турятті не годен предсказати.

КНЯЗЬ ВАЛЛІ МІЖ БІДНИМИ.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Ще не замовкла критика прічерів і деяких других з приводу того, що британський престолонаслідник князь Валлі відвідував деякі салуни та танцював з жінками сальоністів, як газети подають знова про нову його вандрівку в найбіднішу частину міста Лондону. Найбільше вразило принця те, коли побачив, що в 8 кімнатах жило 21 людий.

МИССИС КРИСТІ СТРАТИЛА ДІЙСНО ПАМЯТЬ.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Сензація, яка потрясала Англією через два тижні, починає вияснюватися. Всі думали, що не якийсь підступ, коли не можна було відшукати Миссис Кристі, відомої письменниці. Сензація, казали, була викликана на те, щоби кингарі зробили добрий бизнес на її книжках, що дійсно сталося. Коли її відшукали в готелю над морем, де вона гарно забавлялася під прибраним іменем, всі були певні, що тут сталося якесь ошуство. Її муж заявив, що вона стратила память і не знала, як вона зветься. Я те одначе не дуже то вірили. Тепер за те підписало двох визначних лікарів психіятрів стейтмент, в якім подають, що Миссис Кристі не пізнала своєї дитини та що вона дійсно стратила память. Це не улягає ніякому сумнівови.

МУССОЛІНІ ХОЧЕ МИРА З ФРАНЦІЄЮ.

РИМ, 16. грудня. — Вся італійська преса поминула мовчки концентрацію французьких військ коло Ніцци на французько-італійській границі, а диктатор Муссоліні заявив американському кореспондентови, що Італія хоче жити в як найбільшій приязни зі всіми державами, а особливо з Францією. Він додав, що Італія не є пацифістична, бо не бавиться в ніякі ілюзії і знає, що ще не надійшов той час ,щоби можна було сказати, вже війни не буде. Але мимо цего Італія ревно працює над тим, щоби мир був задержаний. Що до цего вона вже дала доволі доказів.

В ПОРТУГАЛІЇ ВИБУХЛИ НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ЛІСБОНА, Португалія, 16. грудня. — Президент Кармона і уряд були змушені видати острі заряджения, щоби спинити заворушення, які вибухли в полудневій Португалії. Початок до заворушень дали страйкуючі залізничі робітники.

ДИКІ СЦЕНИ В НІМЕЦЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

БЕРЛІН, 16. грудня. — Провідник німецьких соціялістів Шайдеман, перший канцлер німецької республики, виступив з дуже острою критикою теперішнього німецького правительства і домагався його резигнації. Атаки Шайдемана були зверненні головно проти міністра війни д-ра Гесслера, якому закидував, що він підперже секретну армію та спроваджує секретно з совітської Росії амуніцію через штетинську пристань. Така робота, казав Шайдеман, викликує забурення в самій Німеччині, а рівнож шкодить державі і загранцею.

Німецькі націоналісти стрінули промову Шайдемана з криком; зрадник, чорносотенець, брехун. Шайдеман заявив, що може перевести доказ правди. Комуністи знова рівнож перечили, будьто би совіти висилали оружє до Німеччини. Уряд знова не виявив найменшої охоти до резигнації.

ХІНЦІ ОСТРІЛЮЮТЬ ЧУЖІ КОРАБЛІ.

ШАНГАЙ, 16. грудня. — В сусідстві місцевости Чазі остріловали Хінці японські і британські военні кораблі. На японськім кораблі Тасуні Мару впало 5 кожвиць.

Російські комуністи підбурюють населення по всіх місцевостях до виступів проти чужинців і заїчкують заводити большевицькі порядки. Населення зачинає проти цего протестувати, бо валюта опадає, а кантонської ніхто не хоче приймати.

Большевизм заглядає вже і до хінських високих шкіл. Студенти домагаються державних допомог і усувають професорів через голосованнє.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза,

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерси Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕБУВАЛИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС

151 вихудлих, зморених облич, 151 українських селян, в брудних, подертих одягах вандрує день в день з тюремних келій в Володимірі Волинському на судову розправу. Всі вони окружені кордоном польських уланів і жандармерії уявляють собою страшний образ людської трагедії. Їх вигляд робить на кожного потрясаюче враження. Не вражає тільки совісти польських судів і жандармів.

Ідуть на суд за те, що належали до повстанчої організації, що хотіли відорвати українські землі під Польщею та прилучити їх до Радянської України. Таке закидує їм польський прокуратор, а виготований ним акт обжалования обвинувачує їх попри те о приналежність до комуністичної партії Західної України.

Як їх судить польський суд, пізнати найкраще по тім, що предсідатель суду не допускає до слова оскаржених, коли вони хочуть подати судови свої заяви що до тортур, яких вживано проти обжалованих, коли при слідстві вимушувано від них зізнання. А коли суддя відбирає їм слово, обжалований Іванчук заявляє, що мусить ці злочини десь виявити, а деж як не перед судом, бож на те є суд, а з прокуратором — дарма робота. На те суддя каже вивести Іванчука зі салі назад до тюрми. Всі оскаржені, хоч сторожені жандармерією з виставленими на сотро багнетами, зриваються з лавок і кричать: Не мучте нас. Читайте нам готовий вирок. Краще постріляйте нас відразу. То не є суд — і співають пісню: Шалійте, шалійте скажені кати.

Ось вам картина з розправи, що тепер ведеться в Володимирі Волинському. Картина, якій не має подібних в історії російських царів чи якихтебудь других катів народів. Картина та має одначе місце в Польщі за часів панування Пілсудского, польського революціонера, що десятки літ вів сам підпольну боротьбу проти царату, що сам підготовляв польське повстання. Ось вам картина, яка так вимовно нам говорить, що неможлива ніяка згода з ніякою Польщею, без огляду на те, чи вона реакційна чи революційна. Бо Польща переслідує і виточує Українцям процеси за мнимну приналежність до комуністичної партії навіть тоді, коли з другого боку простягає до Москви руку до згоди. Польща йде свідомо на цілковите знищенне нашого народу і лишається супроти неї тільки один шлях боротьби. Процес проти 151 волинських селян тільки впевнює нас про правильність того одинокого правильного шляху. Коли обжалованні селяни присягали на оружя, що будуть боротися за відорванне українських земель з під Польщі, вони вказали нам властиву дорогу, по якій нам всім ступати належить.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

О. Д-Р ЙОСИФ БОЦЯН

Епископ Луцький, Епископ-помічник (суфраган) Львівський, б. ректор Духовної Семинарії, царський вязень, учений, знавець історії нашої церкви, спеціяліст по сходному обряду (ритуалист), визначній народній діяч — упокоївся в неділю, 21. м. м., в 8-мій годині ранку в будинку Духовної Семинарії.

Не стало в живих не лише високого церковного достойника, з якого особовостю українське громадянство звязувало великі надії, але не стало головно високо освіченої людини, вченого й жертвенного робітника на церковно-народній ниві.

Покійний владика родився 10-го березня 1879 р. в Буську. З природи незвичайно обдарований, після скінчення гімназії посвятився теольогічним наукам. В 25-тому році став священиком (рукоположений 21. серпня 1904). Кілька літ виконував уряд ректора Духовної Семинарії, випускаючи в світ в народньому дусі вихованих богословів. Епископські свячення приняв у Київі 10. вересня 1915 р. з рук Митрополита А. Шептицького, тоді вже царського вязня. Небавом і новопосвячений епископ слідами Митрополита помандрував аж в Сибір. Сибірщина зїла його й так не дуже міцне здоровля. Чахотка і ниркова недуга переслідували Покійного, який рвався до праці. Бажав працювати на волинському терені, та на перепоні тому стояли Поляки, які ніяким чином не хотіли допустити Покійного до його епископської столиці. Минулого року іменовано Покійного львівським Епископом-помічником, а рік пізнише невмолима смерть вирвала Його нежданно з числа живих.

В. Л. Л.

ТРАГІЧНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ В ГАЛИЧИНІ.

З того часу, як перемиським епископом став о. Йосафат Кочиловський, Перемишль не має спокою. Замість щоб зєднати своїх вірних, епископ розвиває топчє й озлоблює все довкола себе — „в імени Церкви". Як тільки став епископом, почав „конїрувати" свою капітулу, яка зазнавала великої поваги й пошани не тільки в перемиській епархії, але також і у цілій нашій суспільности. Засуспендував генерального вікарія, бл. п. о. Волошинського, який перед його приходом управляв епархією. Небавом засуспендував цілу капітулу і тримав її під суспензою на протязі двох літ з горою! То знимав суспензу з кридшан, то знов накладав її на них. Словинялась на тому епископові анекдота про мужицькі інстинкти сільського силача Івана.

— Іване! А що ти зробив би, як би став царем?

— Я? Найстаршого міністра тай по морді!

— Ов?!

— А якже би, пся віра, знав, що я царем, та що мене має слухати?!

Ось так! Перемиська громада зразу стала по стороні поневіряної капітули. Одначе не треба було довго ждати, щоби епископ показав свої інстинкти й громадянам. Невдоволений голосом і позицією, що була зарезервована епископові в усіх перемиських громадянських інтитуціях, еп. Кочиловський став домагатися в тих інституціях просто диктаторської позиції — „в імени Церкви". Не на його вдачу було це зрозуміти, що на провід у громадянському житті треба собі заслужити. І пішло розбивання перемиських громадянських інституцій — усіх по черзі.

Епископ відтягнувся від дівочого ліцею. На протязі пів року навіть катехитові не позволив удільювати науки релігії в ньому!! (Яка „зразкова" пастирализація „для священиків"!) Дві камениці власністю епархіяльного товариства для опіки над убогими сиротами, якого і товариства епископ був покровителем, так само із-за диктаторських замахів епископа опинилися в руках суспільства! З церковного братства св. Миколая, що між иншим має опікуватися шкільною молодю, прогнав всю інтелігенцію, а оставив у ньому тільки самих анальфабетів і дівчата. Розбивав „Українську Шадницю", Бурсу ев. Миколая, Тїм-назійний Інститут, відкликаючи з них своїх представників. В передову перемиську інтелігенцію вмовляє „сизиматичну агітацію". На крилошан бере собі молодиків майже просто із студентських лавок — очевидно — щоб декше управляти диктатуру.

Як відомо, завів вій целібат, при чому розігнав цілу свою дух. семинарію. Питомці на знак протесту проти протизаконного целібату виступили з семинарії, а він за те їх більше не приймив до семинарії, хоч вони й просилися. Не міг їм забути „образи Епископа", „соблазни", „непослуху", забуваючи, що кождий з них був мабуть ангелом у порівнанні з ним самим, доки він був у їх літах і мав титул „панича Юзя". А пречінь він став аж епископом!

Ясна річ, що перемиські громадяне не могли на те все мовчати. Їхній орган „Український Голос" уже від літ майже в кожному числі приносить або нотатки або й цілі статті, немилі для епископа Кочиловського, а то й такі, що вповні нівечать його авторитет.

Инша людина, що щиро шанує сама себе, не сиділа би на епископському престолі в таких трагічних відносинах навіть 24 години. Ба, але еп. Кочиловський не з тих, хоч він ніби монах, що „відрікся світа" (о, іронїе!). Він же попав на епископський престол тільки завдяки глумливій долї — як муха в борщ: або сама вдуситься в ньому, або її викинуть... Найбільше, чим він відзначився в житті, це його „vita cavalereska" й невпорядковані інстинкти, що їх, як видно, не може й дотепер перемогти. Очевидно, епископ продумав про свою оборону перед нападами по часописах. У найгорячішому часі целібатної боротьби на спілку з еп. Хомишином основали вони часопис „Нова Зоря" у Львові, яку злучили з „християнською організацією". Марка така приманчива й просто зобовязуюча для священиків! Вона, як гадали, зловить священиків, священики потягнуть за собою суспільність, а „Нова Зоря" покриє все... Та саме ізза тої своєї спеціяльної місії „Християнська Організація" не змогла розвинутися — й не зможе в такому складі. „Нова Зоря" дійсно боронить еп. Кочиловського. Але як? Особу епископа прикриває „церквою", соборами, канонами... Але ниж то раз церква псувала невідповідних епископів? При тому це сходить на гумореску, яку — як оповідають — вправляв славетний о. Кадій (що з православного став унїятом). Коли він по пяному побивав ці селянами й вони сильно потурбували його, тоді написав до консисторії, щоби на підставі канонів виключити тих селян. Але коли його церковний суд судив, тоді він згори застерігся, що не признає ніякого церковного суду — ні Шептицького, ні нікого. Ось як! Мурииська етика!

А чи згадані „подвиги" еп. Кочиловського не є проти канонів, проти духа Церкви й навіть, проти звичайних людських етичних почувань? Чомуж тут не покликуватися на Церкву й на канони?! Аджеж люде мають розум і годі їх чимнебудь задурити.

В останніх часах епископ узявся до більш радикальної своєї оборони. Заборонив передплачувати й читати „Український Голос" тай змагається створити свою партію в духовенстві терором і приманами — отак, як це Поляки роблять, щоби витворити собі партію в нашому народі. Яке відношення духовенства до епископа, це найкраще ілюструє факт, що молоденький наївний гімн. учитель п. Кухта (в „Новій Зорі") закликає духовенство, щоби не мовчало, але взяло в оборону епископа... Сторонники епископа між духовенством досі були такі нечисленні, що не важилися прилюдно проговорити. Щойно тепер деякі, очевидно інспіровані епископом, зачинають агітувати: висилають письма до редакцій наших часописів з загрозою, що будуть бойкотувати ті часописи, якщо надалі помішуватимуться в них статті проти еп. Кочиловського („Діло" також одержало таке письмо. — Редак.). Чотирьох деканів (відомих нашій Редакції) скликало довірочний зїзд деканів до Перемишля на середу 24. м. м. в 11. год. перед пол. в духов. семинарії, щоби радити над тим: як обборонити авторитет епископа? Незавидна це задача рятувати авторитет людини, яка його сама знищила. Деканам, що зберуться на тому зїзді, піддаємо під розгляд оці точки:

1) Яка є запорука, що еп. Кочиловський зміниться до непізнання, й не буде вже вправляти своєї акробатської штуки розбивання?

2) А якщо він не зміниться, якщо що року всливиться якимсь новим „подвигом", то яка є запорука, що наші громадяне й часописи на все глядітимуть безучасно, щоб тільки не нарушити авторитету епископа, котрий його сам раз-ураз нарушує?

3) Чи отже не буде продовжатися той стан, який тепер є, аж доти, доки епископом буде о. Кочиловський?

4) Ще не було такого ледачого пароха, котрий не мав би своєї партийки в парохії. Ясно, що й епископові не важко „спрепарувати" собі партію. Але чи заснування явної „епископської" партії, котра стане відкрито анґажуватися за епископом, не погіршить справи? Чи не перенесеться тим „прокляття Перемишля" на цілу територію епархії? Бож коли деякі священики стануть відкритими й зорганізованими сторонниками епископа, то вже мусітимуть не тільки епископа, але й самих себе боронити, а з того піде роздор і деморалізація внутрі духовенства тай роздор між духовенством і світськими вірними. Усе инше проблематичне, а це певне! А нічого в нинішних часах не треба так оминати, як оце лихо, бо воно на дальшу мету може мати як наслідок — розбитя церкви.

5) Чи не ліпше й не краще буде взятись на чесну відвагу, й епископові сказати в очі: відколи Ви нашим епископом, від тоді в нас лихо; і нема надії, шоби було инакше, доки Ви займатимете це місце. Просимо Вас, зробіть по доброму кінець тим трагічним відносинам. Уступіть для добра Церкви і народу!

6) А якщо це не поможе, чи не ліпше й не краще буде зібрати підписи й післати представлення Апост. Престолові, щоби відослав еп. Кочиловського тай, відки він прийшов, — до монастиря.

Ба, але що правда, яка свобода вислову може бути в тих нарадах у духовній семинарії таки під боком і на оці епископа!?

Один з деканів.

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(57)

— Прогрішила-ж я перед тобою! — сказала вона. — Але слава Христу і пресвятій Його Матери, бачу тепер, що я помилилася. Слава-ж Христу, пресущественній Тройци і всім святим угодникам, що ти не опричник! Перелякала мене воротарка; я вже думала, якби тільки час виграти, сестру Євдокію сховати! Тяжкий у нас час настав, государю! І в божих домах опальним сховатися годі. Слава-ж Господеви, що я помилилась! Коли ти друг або кревний Морозових, я поведу тебе до Євдокії. Ходи за мною, боярине, сюда, мимо нашого гробовця; її келія в самім саду.

Ігуменя повела князя через сад до вдовиної келії, густо обсадженої кущами дикої рожі і вишнини. Там, на лавці, перед дверми, сиділа Олена в чорній одежі і в покривалі. Скісне проминне заходячого сонця вдаряло на неї крізь густі віття і позолочувало над нею їх вянуче галузе. Літо минало; послідний цвіт дикої рожі облітав; чорна одіж инокині була осіяна його червоними листками. Сумно слідила Олена за повільним і монотонним паданнем жовтого кленового листу, і тільки шелест наближаючихся кроків перервав її задуму. Вона підняла голову, пізнала ігуменю і встала, щоби піти їй на зустріч, та побачивши нєнадійно Серебряного, скрикнула, вхопилася за серце і знемогі присіла на лавку.

— Не лякайся, дитятко! — сказала до неї ласкаво ігуменя: — се знакомий тобі боярин, друг твойого покійного мужа, прихав умисне попрощатися з тобою.

Олена не могла відповісти, вона тільки дрожала і, немов перелякана, дивилась на князя. Довго обоє мовчали.

— От як прийшлося нам побачитись! — промовив в кінци Серебряний.

— Нам годі було побачитись инакше!... — сказала тихесенько Олена.

— Чому не зачекала ти мене, Олено Дмитрівно? — спитав князь.

— Колиб я зачекала тебе, — прошептала вона, — мені не стало би сили... ти не пустив би мене... досить і так гріха на мені, Микито Романовичу...

Настала опять мовчанка. Серце Серебряного сильно билося.

— Олено Дмитрівно! — сказав він уриваним від зворушення голосом: — я на віки прощаюся з тобою, на віки, Олено Дмитрівно... Дай же мені послідний раз поглянути на тебе... дай на твої очи послідний раз поглянути... відкинь свое покривало, Олено!

Вона вихудлою рукою підняла чорне покривало, що закривало їй верхню часть лиця, і князь побачив її тихі очи, червоні від сліз і стрітив знакомий ласкавий погляд, потускнілий від безсонних ночей і душевної муки.

— Прощай, Олено! — скрикнув він, падаючи ниць і кланяючись їй в ноги: — прощай на віки! Дай Господи забути мені, що могли ми бути щасливі!

— Ні, Микито Романовичу, — сказала сумно Олена, — щастя нам не було написано. Кров Дружини Андріевна була би між щастем а нами. Через мене він попав під опалу, я-ж проґрішила против него, я винна його смерти! Ні, Микито Романовичу, ми не могли бути щасливі. Тай хто тепер щасливий?

— Правда, — повторив Серебряний, — хто тепер щасливий! Не ласкав Бог для нашої землі; а всеж таки я не думав, що нам за життя прийде розлучитися на віки!

— Не на віки, Микито Романовичу, — сказала, всміхнувшися сумно Олена, — а тільки тут, в сім життю. Так мало бути. Не вільно було нам жити в радости, коли вся земля терпить горе і сум великий!

— Чому, — сказав марячо Серебряний, — чому не зложив я голову під татарську шабло! Чому не стратив мене цар, коли я віддався йому в руки! Що мені тепер діяти на світі!?

— Неси хрест свій, Микито Романовичу, як я свій хрест несу. Твоя доля лекша від моєї. Ти можеш боронити вітчину, а мені хиба тільки молитись за тебе та оплакувати гріх мій!

— Яку вітчину!? — Де наша вітчина!? — скрикнув Серебряний. — Від кого нам її боронити!? Не Татаре, а цар нищить вітчину! В голові мені помішалося, Олено Дмитрівна... Ти одна ще піддержувала мій розум; тепер все передо мною потемніло; не бачу більше, де неправда, а де правда. Все добре гине, все зле перемагає! Часто, Олено Дмитрівна, приходив мені Курбський на гадку, і я проганяв від себе сі грішні думки:, поки ще була ціль для мого життя, поки була в мені сила... а тепер...

— Просвіти тебе, Боже, Микито Романовичу! Не вжеж через те, що твое щасте пропало, ти станеш ворогом государевим, пійдеш против всеї землі, що клониться п-ред ним! Згадай все життє свое і не спротивися сам собі, Микито Романовичу!

Серебряний схилив голову. Спалахнувша в нім досада уступила місце строгим понятням повинности, в котрих він був вихований і котрі доси свято хоронив в своїм серци, хоть і не завсіди був в силі піддатися їм.

— Неси хрест свій, Микито Романовичу! — повторила Олена. — Іди, куди тебе посилає цар. Ти не схотів вписатися в опричину і совість твоя чиста. Ідиж на ворогів нашого краю, а я раз-у-раз буду молитись за тебе і за вітчину до скону!

— Прощай же, Олено, прощай, сестро моя! — сказав Серебряний, кидаючись до неї.

Вона стрітила спокійним поглядом його смирний погляд, оціймила його як брата і поцілувала три рази, без страху і замішання, бо в сім прощальнім поцілунку вже не було того чувства, що перед двома місяцями коло частокола Морозівського саду мимохіть пхнуло її в обійми князя.

— Прощай! — повторила вона і, спустивши покривало, скоро пійшла до своєї келії.

Задзвонили до вечірні. Серебряний довго дивився в слід за Оленою. Він не чув, що говорила йому ігумения, не чув, як вона взяла його за руку і відвела до фіртки. Мовчки сів він на коня; мовчки поїхав назад з Михеїчем. Голос монастирського дзвона привів його в кінци до себе. Аж тепер він зрозумів всю вагу свого нещастя. Серце його роздиралося від сего дзвона, але він зачав прислухуватися йому з любовю, немовби в ним звучали послідні слова Олени, і коли його рівні удари, зливаючися в далекий гук, завмерли наконець в вечірнім воздусі, йому показалося, що все дороге, все рідне відірвалось від його життя і зі всіх боків захопила його холодна, безнадійна одинокість...

Небавом і його не стало. Він полягі разом з цілою своєю дружиною в битві з Татарами при Жиздрі.

Так погасло се ясне, праведне світло на темнім небосклоні панования Івана Грозного, сеї ідеала самовільного самодержавця з монгольської та византійсько-бісурманської школи, котрої тінь, пролетівши всі століття, падає й на теперішній непригледний політичний устрій Росії...

* * *

Сим могли би ми і закінчити сю сумну повість, але остаються нам ще сказати, що сталося з другими особами, котрі попали в Серебряним, вспіли, бути може, зацікавити читача. По тій то причині треба нам відкинути сімнайцять тяжких літ і перенестись в Москву, в славний рік завойования Сибіри.

XXXIX.

Посольство Єрмака.

Богато часу уплило з тої пори, як Серебряний вийхав із Слободи на чолі опрічних станичників і враз з ними поклав голову при Жиздрі в битві проти Татар. Рікні перемени зайшли за той час в Москві. Але Іван по-давньому то відбавався підозріннем і губив найліпших і найзнаменитших горожан, то опамятувався, каявся прилюдно і посилав в монастирі богаті дари і довгі синодики з іменами убитих, приказуючи молитися за ж. душі. З дарних його любимців не осталось ні одного. Послідний і головний з них, Малюта Скуратов, не дізнавши ні разу опали був убитий при осаді Пайди, або Вайсенштайна в Ливонії в честь йому Іван спалив на кострі всіх полонених Німців і Шведів.

Сотки і тисячі Москвитян, стративши терпеливість і надію на ліпші часи, утікали товпами в Литву і Польщу.

Одна тільки щасліва зміна зайшла за ті літа: Іван пійняв наконець вибо безхосенність розділу землі на дві половини, з котрих менша ницила більшу, і зніс за порадою Годунова ненавистну опричнину, так як сего бажав колись князь Серебряний. Він повернув на мешкание в Москву і страшний його дворець в Александровій Слободі запустів на віки.

Між тим богато лиха звалилося на Московщину. Голод, і пошести опустошили міста і селитьби. Кілька разів хан вдирався в границі краю і підчас одного з своїх набігів спалив всі осади під Москвою і більшу часть самого города. Шведи напалили на Московщину від півночи, Степан Баторій, вибраний польським соймом після Жигмонта королем, відновив опять литовську війну і мимо хоробрости московських вийск, перемігі їх своєю умілостю, та відібрав Москві всі її західні посілости.

Царевич Іван, хоч брав участь в батківських ихходіствах, всеж таки почув на сей раз понижение государства і попросився у царя з вийском против Баторія. Іван побачив в тім замір скинути його з престола, і царевич, вибавлений колись-то Серебряним над Поганою-Калужею, не уйшов тепер лютій смерти. В пристуні божевільства, отець убив його вістрем свого жезла. Розказують, що Годунов, кипівшийся між них, був небезпечно ранений царем і завдячував своє житє тільки лічебній штуці пермського гостя*) Строгонова.

*) Проживаючий у Москві чужинець.

(Дальше буде).

ХМАРИ
повість
Івана Нечуя-Левицького.
Ціна $2.00.
"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОГО НАРОДОВИ ТРЕБА НА ЦЕРКОВНІМ ПОЛІ?

Дня 9. серпня сього року зібралися представники кількайцяти вірних католицьких товариств у Филадельфії та просили разом епископа Богачевського о авдіенцію, щоби з ним поговорити про упадок української католицької церкви. Хоча сим представникам обіцяно послухання, послухання не дано. Замісць епископа, вийшов до делегації слуга епископа й сказав, що епископ їх не прийме, бо вони не вміють поводитися з епископом, і дехто з них мігби епископа образити. Вірних синів церкви витручено за двері з палати епископа, котрого вони удержують своєю кервавицею.

Поїхала відтак делегація від катедральної парохії в Филадельфії до папського делегата в Вашингтоні та предложила йому те, що вона хотіла предложити епископови, та додала ще й свої жалі про поведінку епископа з вірними своєї церкви. Делегат мав заховуватися дуже чемно супроти делегації та мав їй обіцяти, що все полагодить вдоволяюче. Та я скажу свою особисту думку, що справдішного пожитку з тої делегації буде хиба стільки, що українські католики побачили, як нетактовно поступив епископ Богачевський, коли не приняв делегації филадельфійських громадян. Епископ Богачевський боявся, що наші „хлопи" не будуть вміти говорити з ним, епископом, а вони вміли говорити й не образили навіть кардинала. Та поза тим, на мою думку, делегат папський сказав делегації тільки те, що він уже так зробить, щоби й вовк був ситий і коза ціла. Що се значить для нашого народа, відомо.

Се певно так і розуміють всі ті українські католицькі громади, що постановили скликати конгрес українських католицьких громад в Америці. Се й є тепер найважнійше питання перед українськими католиками. Чи потрафлять вони на конгресі зробити щось доброго для українського народа?

Епископ уже почав приготовлятися на сей конгрес українських католицьких громад. Щоби не бути заскоченим сим конгресом, він пустив широку акцію. Бо що инчого значить письмо всіх священиків, щоби вони підписували вотум довіря для епископа? Де таке случається, щоби священики підписували вотум довіря свому наставникові? Тай хто буде звертати увагу на таке вотум довіря? Хиба нікому невідомо, що тут про свободний висказ своєї думки про епископа навіть мови не може бути? Хиба не відомо, що се вотум довіря підпише обома руками й ногами кождий безхарактерний священик просто зі страху перед карою, перед переченєнем, суспензією, і т. д.

Сей приказ епископа до священиків дати йому вотум довіря, бо так треба се пояснити, хоча се нібито не вийшло під епископським підписом, показує однак на те, що епископ уже почав очайдушні заходи проти конгресу своїх власних церковних громад. Він такому конгресови певно ніякого права не схоче признати. Він лишень себе признає паном української („руської") католицької церкви. Тільки він має право там рядити, встановляти й забирати священників, накладати податок на своє удержанне, на семинар, на газети, на місії, на свої поїздки. Після неї вірні церкви не мають ніякого права, лишень слухати.

Чи малибн ми на се пристати? Чи маємо ми згодитися на се, аби нам чужі люди й урядники без нашого голосу присилали на епископів людий, чужих нам? Чи маємо ми, американські імігранти й горожани, зносити спокійно, як тут нас трактують, як польські пани своїх наймитів? Чи маємо ми кивнути головою, як нас проголошують худобою без голосу? Чи ми маємо лишень право давати свою кервавицю на свою церкву, а ніякого права й голосу в її зарядї?

Ні. Українські імігранти хочуть скинути чужий уплив зі своєї церкви. Вони хочуть скинути польську ворону, що сіла на хрест на українську церкву. Ми маємо не лишень не допустити до дальшого польщення нашої церкви, але знищити ті успіхи, які польщина в нашій церкві вже здобула. Ратунокна се лишень один: взяти всю церкву в наші, народні руки. Як би була тепер українська самостійна держава, то ми инакше розвязалибн се питанне. Тепер, коли української держави нема, перед нами стоїть лишень дві дороги: або ми возьмемо свою церкву в свої руки, або ті возьмуть у руки Поляки, наші відвічні вороги.

Отже вибирайте собі, що вам миле, українські церковні громади, й Ви, українські священики. Як хочете, вмивайте руки від сеї справи, віддавайте своїм неробством свою церкву в ляцьку неволю. Ви чували вже про Понтійського Пилата, котрий се зробив з Христом. Ідіть його слідами, вмийте собі від сього руки, ідіть, куди веде Хомишин, Кциловський і Богачевський, підписуйте страха й хліба ради „вотум довіря". Нарід запише вас межи тих, що зробили другу люблинську юнію.

Другу люблинську юнію зробибви теж і конгрес, якби він не заняв народного становища та не постарався взяти церкви під владу українського народа. Я знаю, що приятелі епископа дуже втішилибся, якби так сей конгрес не вдався. Та мені здається, що се булаби втіха з порожнього міха. Як конгрес у Филадельфії не зробить порядку з церковними справами та не приверне назад довіря українського народа до греко-католицької церкви, то я можу нині сказати тим священикам, що вже наперед збираються тішитись з його невдачі, що не тішитися їм, а плакати треба над такою невдачею. Бо як конгрес не вдасться, то тоді українські імігранти розбридуться по других церквах. Вониж живуть на свободній землі, де польський жандарм не примусить їх платити податку, ні не зажене до церкви або костела. Коли конгрес переконає вірних Українців, що нічого їм ждати від католицької церкви, то тоді всі щирі українські патріоти підуть до таких церков, за які вони будуть знати, що вони за їх гроші хоча те зробить, що до національних ворогів нас не будуть вести.

Василь Кацюбій,
Елизабет, Ню Джерзі.

ПОТРЕБА СТРІЛЕЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Прочитавши в Свободі голоси бувших стрільців Української Армії, хочу й я забрати слово про потребу стрілецької організації в Америці. Хочу забрати слово про ту справу, бо й я колись з крісом у руках ходив від Полтави під Львів, мірив Україну пішки від Києва до Одеси, бо й рани відносив за велику ідею самостійности українського народа.

Впали ми в сьому бою, побідили нас, розгромили нас. Було нас колись сотки тисяч, але більша половина головами лягла, від куль, від тифу, від меча. Лишень недобитки з нас розбрилися по світу, одні в Европі, другі в Африці, инчі в Америці й по других кутах світа.

Кождий з нас тяжкі переживав часи, і кождому з нас ті часи нагадуються страшними болями в ранах перед кождою зміною погоди. Терпимо ще раз старі, вже ніби загоєні рани. Але не нарікаємо ми за ті муки, які ми перенесли за волю рідного народа. Тіло може в неодного з нас зломане й немічне, але дух ще далі бодрий. Всі ми відай готові далі боротися, і ще раз іти боротися за свободу нашого народа. Наші вороги думали, що вони нас поконали на полі бою, що вони духа зломали, зломавши наше тіло. Та помилилися вони, бо в нас дух остав вольний, жадний свободи для себе й своїх братів, готов на всякі новості посвяти.

І для того нам треба організації стрілецтва, щоби перед світом зазначити сей незломний дух української свободи. Нехай знає ворог, що не зломив нас. Най знає наш народ, що на кождий поклик його ми знова полинемо боротися в а друге за його свободу.

Перед нами, стрільцями, що опинилися на американській землі, стоять тяжкі завдання, як перед нашими товаришами в других краях світа. Ми одні можемо помогти нашим братам, що остались в краю бездомними каліками, інвалідами, та вдовам і сиротам тих, що свої буйні голови поклали на побоєвищу за українську народну справу.

Без організації ми не булибн армія. Без організації ми не почуліб, як прийде новий клич іти до бою: визволяти нашу Неньку з неволі ворогів.

Олекса Смик,
Вилкс Баре, Па.

Columbia

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ
— на —
ГРУДЕНЬ

Нехай Колюмбія Нового Виробу Рекорди принесуть Вам святочне розвеселення. З усіх різнородних рекордів зможете вибрати собі те, що найлішне любите слухати, чи то співи чи музику. Колюмбія має найлішних Артистів і рекорди Колюмбії, рекорди, які не храплять, є все найлішні чи до танцю чи забави. Нові поноснї рекорди се зразки найновішої оферти Колюмбії.

10 цалів, 75 ц.

27067F (Спіндзак Чорний / (Ой, де ти була?) — Іван Петляк і Грицько Когут / Іван Петляк і Грицько Когут
27068F (Во Вефлеемі / (Бог Натуру) — Евген Жуковський, баритон / Евген Жуковський, баритон
27069F (Ой, там на Йордані / (Щедрий Вечер) — Евген Жуковський, баритон / Евген Жуковський, баритон
27070F (Поправщик. Часть I. / (Поправщик. Часть II. — Орхестра П. Гуменюка / Орхестра П. Гуменюка

12 цалів, $1.25.

70002F (Українське Весілля. Часть I. / (Українське Весілля. Часть II. — Орх. П. Гуменюка / Орх. П. Гуменюка

РІЗДВЯНІ ПІСНІ.

10 цалів, 75 ц.

E4043 (Бог Предвічний (Христос родився) — Укр. Церковний Квартет / Укр. Церковний Квартет
E7307 (Нова радість стала (Небо і земля — Укр. Церковний Квартет / Укр. Церковний Квартет
E7308 (Радуйтеся всі люди (В яслах лежить — Укр. Церковний Квартет / Укр. Церковний Квартет
E7259 (Вселенная веселися (Ірод Цар — Український Церковний Хор / Український Церковний Хор
27015F (На небі зірка (Всі разом співайте — Михайло Зазуляк, баритон / Михайло Зазуляк, баритон

12 цалів, $1.25.

70000F (Бог Пердвічний. Часть I. / (Бог Предвічний. Часть II. — Мих. Зазуляк, баритон / Мих. Зазуляк, баритон

КОЛЮМБІЯ НОВОГО ВИРОБУ РЕКОРДИ.

Columbia NEW PROCESS Records
The Electric Records Without Scratch
Ukrainian 244

ПОЗІР! ПОЗІР!

Коли хочете спровадити до Канади свою родину чи знайомих з Галичини або України, то ми Вам спровадимо їх без найменшого клопоту для Вас. Спровадженими імігрантами через нашу фірму заопікуємося і тут на місцю. Звертаючися в тих справах до нас, Ви щадите гроші і час. Пишіть по інформації до

ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY,
243 CRAIG STREET. WEST MONTREAL. QUE., CANADA.

УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ КОЛЯДИ НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ

Львівський Хор Академії.			Український Церковний Хор.	
15503 Бог Предвічний / Христос Родився	10 цал.	75 ц.	7259 Вселенная Веселися / Ірод Цар	
15504 Нова радість стала / Бог са рождає			7308 Радуйтеся усі люди / В яслах лежить	
15505 Ірод Цар / Ой в лісу.			7307 Нова радість стала / Небо і земля	
М. Зазуляк.			4043 Бог предвічний / Христос родився	
70000 Бог Предвічний Т. / Бог Предвічний II.	12 цал.	$1.25	Руський Катедральний Квартет.	
27025 На небі зірка / Всі разом співайте	10 цал.	75 ц.	4040 С нами Бог / Ликують Ангели	
Е. Жуковський.			4041 Задостойник к Рожд. Христову / Діва днесь	
27068 Во Вифлеемі / Бог Натуру	10 цал.	75 ц.	3585 Рождество Твое / Отче наш	
27069 Ой там на Йордані / Щедрий вечер нині			15043 Господи помилуй / Отче наш	
			20054 Священная ночь / Приходіте сюда, вірующіе	

Маємо надію, що повисше подані рекорди причиняться до того, що наша давна коляда не забудеться, але весело та радісно загомонить не лиш у домах бідних робітників, але і у домах нашої інтелігенції. Отож постарайтеся, щоби так мила нам коляда не обминула ваш дім.

При замовленню прошу подати виразно число рекорди. 287—

HOLOWATY'S MUSIC SUPPLY
(MIZNARODNY BAZAR)
703 FAIRMOUNT AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

ЯКІВ КОРНАТ

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП БІЛЛЯ
LADIES AND GENTS FURNISHING
102 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Between 1st Ave. and Ave. A, напроти Костела. — Телефон: DRY DOCK 5330.

От вже свята! Кожда господиня чи господар купують щось нового, гарного, прибрати себе і дітий на свята. Рівнож одні другим купують подарунки. Все, що Вам треба купити, дістанете в мене. Все пакованє в святочні бакси.

Маю на складі для женщин: сорочки, бразіерс, сліпс, шімій, юнйон сути, паньчохи шовкові іпуа, різного кольору і т. д.

Для мужчин: різного рода сорочки — шовкові, ляшні Бред-Клот, Мадрас, Фланел, Армі, і т. д., рівнож спідні білля цілі, вовняні ,пів-вовняні, Ріб, Клестенбури, Левсидя Лебел, юнйон сути. Краватки, Подкамес, скарпитки і т. д.

Також всякого рода білля для дітий — спідне і верхнє, сорочки, блузки, паньчохи і т. д.

Ручники, капи на ліжка, простирала і т. п.

Замісць купувати в чужинця — сама свідомість говорить Вам, що треба купувати в свого чоловіка — Українця.

За вдоволенна для моїх костумерів, як з товару так і з цін, я даю повну запоруку. — ОДНА ЦІНА ДЛЯ ВСІХ!

ЯКІВ КОРНАТ, властитель.
294-95

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТОК ТОВ. ІМ. М. ДРАГОМАНОВА
— відограє —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-го ГРУДНЯ, 1926 РОКУ
в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.
драму в трох діях, під назвою:

НАЗАР СТОДОЛЯ

Т. ШЕВЧЕНКА.
Річ діється в 17-ім віку коло Чигирина в козацькій слободі, на Різдво в ночи.
Початок о год. 8-ій вечер. Вступ $1.00 і 75 ц.
Режисер С. Корда. — Дірігент К. Ядловський.
Родимці! Повисше згадана драма є надзвичайно гарна і интересна, тому запрошуємо на цю виставу пов. Громадян взяти як найчисленійшу участь.
293-94 **Комітет.**

До Америки і Канади.

На многі запити подаю до відома, що американський іміграційний закон признає перщенство на приїзд до **Америки:** хліборобам (фармерам) і хліборобським робітникам, огородникам, пасічникам і лісовим робітникам, без огляду, чи мають кревних або знакомих в Америці, чи ні.

ДОЛЯРИ

ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО.
До Канади можуть також їхати хлібороби і хліборобські робітники та робітниці.
По блищі інформації зголошуватись до: 259—

GLOBE SERVICE CO.,
30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY
Tel. Orchard 8968. **ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, голова.**

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ, В СКРЕНТОН, ПА.

В нашім місті існує вже споре число запомогових товариств, а минулого року засновано тут ще і щадничо-позичкову касу, якої імя **Українська Щадниця.**

На жаль, недавний близько шість-місячний вуглевий страйк не дав сему товариству так розвинутися як воно повинно було розвинутися, зважившн на те, що Українців у Скрентові немало і потреба такої щадничо-позичкової каси є велика. Всеж-таки навіть помимо вуглевого страйку тутешна **Українська Щадниця** числить нині вже около 40 членів та придбала майно вартости висше 3,000 долярів.

Цілю **Української Щадниці** є помагати своїм членам щадити їх тяжко запрацьований гріш та позичати їм гроші, коли члени беруться до бизнесу, купують доми, або потребують гроший на яку инчу річ.

Українська Щадниця помагає своїм членам щадити гроші в сей спосіб, що принимає від них менчі або більші суми або на депозит, або до так званого Різдвяного Клюбу (Крисмес Клоб) і платить їм від сих гроший відповідний процент, подібно як і усі банки. Ті члени, які хочуть, щоби їх гроші приносили їм ще більший процент, приміром 5 і пів процент, або 6 процент від сотки, а притім були вповні безпечні, можуть при помочи **Української Щадниці** інвестувати свої гроші на протяг 6 місяців або і на довший час, і в сей спосіб скорше побільшити свій маєток.

Від позичених в Українській Щадниці грошій платять члени 6 процент на рік так як і деінде.

Вступне до Української Щадниці виносить два долярн, а членський уділ усього 5 долярів. Кождий член може мати один або більше уділів, а гроші, зложені на уділи, приносять членам дивіденду, а на бажання члена мають бути йому звернені. Усі члени мають рівні права і рівний голос. Усі урядники Української Щадниці працюють безплатно. Голова, скарбник і писар є бондовані, а Українська Щадниця є зареєстрована і в скрентонськім суді і в Гарисбургу.

Почавши від місяця грудня, 1926, мітинги відбуваються в кожду другу і четверту неділю в місяцю около 12-ої години в полудне в кімнаті Українського Горожанського Клюбу під числом 618 Вест Лакована евеню, Скрентон, Па. Слідуючий мітинг Української Щадниці відбудеться в неділю, дня 20-го грудня. На мітинги Української Щадниці повинні приходити не тільки члени, але в товаристві членів і гості, які хочуть близше познайомитися з роботою Української Щадниці.

Теперішний уряд У. Щ. є слідуючий: Голова, Д-р Н. М. Таций, містоголови: П. Дочич і О. Сенюк; Н. Дучак, скарбник; І. Ардан, писар. Надзираюча Комісія: о. М. Залітач, І. Сінгалевич, Т. Татаринський. Позичкова Комісія: В. Гнус, Д. Росовський, А. Александер і М. Дорош.

Член Української Щадниці.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.
Січ оживає.

В неділю 5 с. м. відбулися перші реорганізаційні зборн бувшої 5-тої січової сотні. На збори прийшли всі січовики, що цілими роками твердо стояли при національнім таборі та брали живу участь у всякій народній праці, а жертвами своїми попирали кожду народну старокраєву цілі.

Січовики постановили не занехати січової ідеї і хоч занехали ідею гетьманську, від січової не відступили і не відступлять. Вони рішили згуртувати себе наново і ждати до найблизшого Січового Зізду, який намітить новий плян праці. Слідуючі збори відбудуться в Січовім Домі дня 19. грудня. Просимо всіх січовиків прибути, щоби спільно ще раз порадитися, як нам позбутися з січових рядів в Америці гетьманського і епископського единовластя.

Іван Найда, сотник,
Гр. Дорожовський, писар.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.ОБЄДН.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Буковина, від. 14. отсим подає до відома, що річні збори відбудуться в суботу, дня 18. грудня, о год. 8-ій вечером, в Роб. Домі, 15 E. 3ста ул. Проситься всіх членів прибути на васше означений час, бо буде залагоджуватися важні точки, як: 1. Читание статуту, 2. Контр. комісія здасть звіт, 3. Вибір уряду на рік 1927 і другі важні справи. Невизшийся член буде караний після статута. — А. Токарусь, секр.

ПОЗІР ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.!
В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ 1926
— відограють —
школярі місцевих українсько-парохіяльних шкіл
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ,
при Гріи і Сусекс улицях
два діточкі представлення
— І —
ВІНОК НА МОГИЛУ Т. ШЕВЧЕНКА
— ІІ —
ВЕЧІР СВ. НИКОЛАЯ
З РОЗДАЧЕЮ ДАРУНКІВ.
Вступ для дорослих 35 центів: для школярів вступ вільний.
Поч. точно о год. 4-ій попол.
На сі гарні представленння горячо запрошує всіх Громадян
294 **Церковний Комітет.**

ПОЗІР! ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА
В WOONSOCKET, R. I.
— відсвяткує —
В НЕДІЛЮ, 26. ГРУДНЯ 1926
о годині 3-ій пополудни
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ
ПІД Ч. 394 BLACKSTONE STREET.

КОНЦЕРТ

в память 10-літних роковин смерти нашого поета
ІВАНА ФРАНКА.
Проситься місцевих і довколичних Громадян з Вунсакет, Правіденс, Мевіл, Централ Фолс, Потакет, Фол Рівер і Бостон до численної участи. Приходіть всі на це свято нашого великого поета. 294-5
Комітет.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО Р. ПРОСВІТНОГО КЛЮБУ
— устроюється —

ВИКЛАД
ПО ГЕОГРАФІЇ
В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ 1926
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.
Виклад по географії дасть Тов. В. ГАПАНОВИЧ.
Початок о год. 2-ій попол.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.
Тов-ші Робітники!
Звертаємось до Вас з кличем прийти громадно на сей виклад. 294
Комітет Просв. Клюбу.

ПОЗІР! — БРОНКС, НЮ ЙОРК!
ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ В БРОНКС, Н. Й.
відограють діти тойж Школи
ПРЕДСТАВЛЕННЄ

СИРОТА

— і —
СВ. НИКОЛАЙ З ДАРУНКАМИ
сценічна картина в трох діях.
В СУБОТУ, 18. ГРУДНЯ 1926 Р.
В ШКІЛЬНІЙ ГАЛІ
1130 Southern Boulevard і 167 ул.
Початок о год. 8-ій вечер.
Вступ 50 центів.
Сьв. Николай появиться в архиерейских ризах в супроводі ангелів і роздасть дарунки всім присутним на галі дітям.
Кромі дарунків від школи, коли хто хоче обдарувати свою дитину або знакомого дарунком через св. Николая, звольте перед представленєм дати задрєсований пакунок до гардероби. — Комітет. 293-4

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА СВ. ЮРІЯ

В НЮ ЙОРКУ, 22-28 ІСТ СЕМА УЛИЦЯ

уладжує

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

ВІД СУБОТИ, 18-ГО ГРУДНЯ ДО НЕДІЛІ, 26-ГО ГРУДНЯ, 1926

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ.

ПОЧАТОК: в звичайні дні о 7-ій годині вечером;
в неділі і свята о 5-ій годині вечером.

ВСТУП: для старших 10 центів; для дітей 5 центів.

На Базарі будуть прегарні річи, українські артистичні річи до убрання і до домашнього вжитку, забавки, всілякі несподівання. Буде смачна перекуска і сердечний настрій.

Всіх Українців і Українок з Ню Йорку та околиці щиро запрашає та по братньому повитає 292.4,6

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

15-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ

АЛЕКСАНДРА

ГАРКАВЕНКА

ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО СИЛАЧА

— відбудесь —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО ГРУДНЯ 1926 РОКУ

о годині 2-ій спольдня

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ (MANHATTAN LYCEUM)
66-68 EAST 4th STREET, — — — — — NEW YORK, N. Y.

В ЧЕСТЬ ГАРКАВЕНКА УСТРОЇТЬСЯ

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

ВИСТУПАТИ БУДУТЬ ОПЕРОВІ СПІВАКИ І СПІВАЧКИ.

ГОЛОВНА СЕНЗАЦІЯ

Гаркавенко перший раз покаже свою страшну силу ви підйме на одно плече СОРОК ЧОЛОВІКА.

РОДИМЦІ! Коли маєте намір купити піяно на гасту, то купуйте просто з фабрики і по фабричній ціні — не потребуєте переплачувати високої ціни, за яку продають в шторах. Піяна, які продаються в шторах по 900 доларів, ті фабрика їх дістанете о $150 до $200 дешевше — найлучшої якости, на таких самих услівиях і вигодах, як у кождім шторі, а притім зощадите собі порядну суму грошей. Доставити піяна можу в кождій місцевість в Злучених Державах.

Маю також уживані піяна з фабричною перерібкою по дуже низкій ціні. Рівнож зможу посередничити у виміні піяна впрост з фабрикою. Як рівнож всякого рода направки і перерібки та уділювання піяніх найкращими експертами найбільше знаної фабрики піян у світі.

Всякі інформації і поради заслугів зовсім безплатно в свого чоловіка на подану адресу: 292-94

НИКОЛАЙ КОБЗІСТИЙ

PIANOS AND PLAYER PIANOS

Sold Direct from Factory to Home

418 EAST 9TH STREET, c/o PTG. STORE. NEW YORK CITY

ДОЛЯРИ

ВОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЄГРАФІЧНО.

ШИФКАРТИ до і з краю по зниженій ціні.

СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ і КАНАДИ.

КОНТРАКТИ, повновласти та инші нотаріяльні документи.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та різнородні бізнеси.

Голосимся особисто або листовно у всіх справах до нашого БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 223—

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, near Ave. A, NEW YORK, N. Y.

НА РІЗДВО НОВИЙ РІК

ТЕЛЄГРАФІЧНО АБО ПОЧТОЮ

пересилайте до краю гроші

В ДОЛЯРАХ

Найбезпечніше, найскорше, найтаньше

МОЖЕТЕ ЦЕ ЗРОБИТИ ЗА НАШИМ ПОСЕРЕДНИЦТВОМ.

ПОВНА ГАРАНТІЯ. — ЧЕМНА ОБСЛУГА.

Ціни знижені на всі святочні посилки.

ПРОДАЖКА ШИФКАРТ. — СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ.

Пишіть по цінник і аплікації до:

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

BRANCH: FIRST AVE., COR. 79th ST., NEW YORK, N. Y.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

159.

Братство св. Юрія в Джемайка, Н. Й., відділ 160. Українського Народного Союза.

В залученню висилаю чек на 9 доларів зі збірки на Сиротинець рівночасно зі списом жертводавців. Прошу ласкаво оголосити імена жертводавців в Свободі як найскорше, бо ті що зложили жертви нетерпеливляться а й для тих, що не зложили своєї лепти таке оголошення буде заохотою до доброго діла. Ніколи не числім на чужу поміч, бо чужинець має лиш своє добро на оці, навіть тоді, коли нам помагає. Тож до діла о власних силах! — Остаю з глибоким поважанням. Матвій Костишин, секретак.

160.

Тов. ім. Богдана Хмельницького в Нюарку, Н. Дж., відділ 133. Українського Народного Союза.

До Комітету Сиротинця У. Н. Союза. Тов. ім. Богд. Хмельницького від. 133. У. Н. Союза в Нюарк, Н. Дж., ухвалило дати на Сиротинець У. Н. Союза з каси товариства 50 доларів, а від членів до сего часу зібрано 70 доларів; разом 120 доларів. На місячнім мітингу, котрий відбувся 13. листопада 1926 року, ухвалено ці гроші вислати до Комітету Сиротинця У. Н. Союза. — За уряд: Кость Галушка, председатель; Олексій Будник, секретар; Василь Добущак, касієр.

161.

Братство св. Андрея в Ню Йорку, Н. Й., відділ 66. Українського Народного Союза.

Дня 16. липня, 1926 р. на зборах брат. св. Андрея Перв. від. 66. У. Н. Союза секретар прочитав відозву У. Н. Союза в справі будови Сиротинця. Председатель Д. Павлик виясинив членам, яку користь принесе Сиротинець членам У. Н. Союза. По короткій дискусії ухвалено з братської каси 25 доларів. На поклик председателя Д. Павлика члени зложили 43 дол., т. є разом 68 доларів.

Здавалобися, що так справа як Сиротинець буде інтересувати всіх членів і всі причиняться малими датками до збудования так потрібної інституції для членів У. Н. Союза. Та на жаль половина членів відносилася пасивно до поклику У. Н. Союза. Та є надія, що і вони надумаються і причиняться до так корыстного діла. — З поважанням. За уряд: Лев Фединяк, секр. фін.

162.

Братство св. о. Николая в Оборн, Н. Й., відділ 38. Українського Народного Союза.

На мітингу, котрий відбувся дня 21. листопада, 1926., члени ухвалили виплатити 25 доларів з братської каси на Сиротинець, котрі пересилаємо чеком. Щодо жертв від поодиноких членів то чекаю до річного мітингу, щоби була нагода більше зібрати і тоді вишлю разом гроші зі списом жертводавців. — Остаю з поважанням, Яким Смоляк, секретар.

163.

Бр. св. Арх. Михаїла в Вест Пулман, Шикаго, Ілл., відділ 243. У. Н. Союза.

Пов. Панове Урядники Сиротинця У. Н. Союза. Засилаю Вам збірку, яку удалося зібрати о сего часу, $28.75 враз з іменами жертводавців, а що зберемо дальше, то буде доручено по новім році. Прошу оголосити в часописі Свободі так як подаю. — З поважанням, Т. Янсевич, секретар.

(Дальше буде).

ОДИНОКА ПРОСТА ДОРОГА до

ГДАНЬСКА

$106.50

ВПРОСТ ДО ГДАНЬСКА

3-тою КЛЯСОЮ ОДИНОКОЮ БЕЗПОСЕРЕДНЮЮ ЛІНІЄЮ.

Не треба пересідати з корабля на корабель ані шукати довго возідом, що є правдивою вигодою.

З Данішу поспішні поїзди до Львова і других міст в Галичині, Буковині і Підкарпатській Україні.

$180 ТАМ І НАПОВОРОТ

третою клясою туристів (буває другі ціни), лишень $10 понад звичайну третю клясу в одну сторону, $15 в обі сторони.

Коли заміряєте їхати

ДО ГАЛИЧИНИ

поінформуйтеся о їзді.

БАЛТИЦЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЛІНІЄЮ „ЛІТУАНІЯ" ..... 23. грудня
„ЕСТОНІЯ" ..... 11. січня

По інформації голоситися до місцевих агентів або впрост до лінії 8—10 BRIDGE ST., NEW YORK

РИЗНИЦЯ І СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

Mme SOPHIA OLSHANSKA

365-7 W. 118th St., New York, N. Y.

Phone: Monument 4627.

Take 6th or 9th Ave "L" or Broadway Subway to 116 St. 217—

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ПІРЯ.

Продаємо правдиве гусяче пір, ціле з мохом, дерте руками, найліпший гусячий мох, правдивий імпортований насин до пір'я. Товар гарантуємо або звертаємо гроші. Висилаємо по цілій Америці. Пишіть по безплатний цінник і найтаньшого до найбільшого і найстаршого українського складу: M. J. ZAK, Box B 96, Passaic, N. J. 259—

ДВАНАЙЦЯТЬЛІТНІ ТЕРПІННЯ СКІНЧИЛИСЬ В ОДНІМ ДНІ.

Іван Лукіш з Тарентум був пацієнтом в шпиталях яких шість разів за послідних двайнайцять літ і виглядало, що вінець життя знеохотив його. Відай до кого б він не старався ніколи побути горожанство і стався публічним тягарем. Був на операції чотири рази на всякі хороби, однак виглядало, що ні операції ні медикаменти йому ані докторі ні лікарства і ви підтримів щораз гірше і гірше. Він не міг робити, а бути при тім він не міг. Його терпіння підривали йому силу і дух. Він так зробився однак покінчили одного дня. Його приятель, з котрим він знався кілька літ тому з стріли краю, прийхав сюди. Він порадив йому попробувати лікарства на солітера. Розуміється, Іван вимівся всього, бо думав, що має своє власне діло приятель сам заїхав з Пітсбурга медицину на солітера і змусив Івана вжити її. Днесь Лукаш є знова здоров, працює і бавиться добрі. Він так сказав: Він не хоче цей потвір солітер. Певними позаказував цего є відколи части того паразита. Другі симптоми є брак апетиту з вимкоїм лекавством, обложений язик, зага, болі в кришах, членах і в ногах, заворот голови, біль голови, млости як порожний желудок, нидіння, щавоки попід очи. Желудок отяжілий, надутий, часами дається вичувати дивне бурботіння від желудка до внутрешностей. Знова чується якби щось підсувалося назад до горла. Цілий час нема того апетиту, тратить на вазі, має немилий віддих, спльовує що хвилини, попадає в апатію, анеохота до праці, завсігди лінивий. Є відомо що епілепсія нападає спричинена цей потвір, котрий часто дорастає понад 50 стіп. Коли досягне до гортанки може удушити свою жертву. Позбудуть ся потвора тільки через 25 центів, окремо. За ваше здоровля безповоротно. Вишліть $10.48 за дозу Laxtan, коли хочете позбутися того страшного паразита. Laxtan є нешкідливий навіть коли у вас нема хробака. Продається лише у Royal Laboratory, 148 Netting Bldg. Windsor, Ont. На забезпечення посилки додайте 25 центів окремо. За після-платою не висилаємо. (С.35)

СТЕФАН І. ЄВУСЯК

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весілля, хрестини і другі оказії. Уквартіровання даром!

ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

ДО ДАКОУЧИТЕЛЯ.

Товариші Дакоучителі! З ріжних сторін підлускають мяну, щоби спинити організацію українських кат. дякоучителів. Проте не вважайте на ніякі листи, дописі або особисті намови, але приїздяйте кождий на наш зізд, який відбудеться неодмінно 24-го ц. м. (на латинський святий вечір) в галі „Barba" (Барбака) в Едвардсвіл, біля Вилкс Бері, Па. Збори почнуться рано о 10-ій год. Повторяємо ще раз, що нашою ціллю є створити, станову організацію і для добра нашого стану і на тім, щоби наша робота, як пляново, принесла як найбільше користи нашій еміграції через церкву, школу і національні громадські установи. Замісць бути галайкамі-дяками ми хочемо піднести себе до висоти правдивих патріотів, які будуть уживати свого становиска для піднесення національної свідомости і єдности по всіх громадах. В тім нам Боже поможи!

М. Матвіїв, И. Заяць, М. Демків, І. Чернецький, М. Сокільський, Ю. Гулович.

ЖАРТИ.

— Коли мій шеф не відкличе того, що нині сказав до мене, то я на першого відійду.

— Щож він сказав тобі?

— Сказав мені: Ви будете в мойому офісі лише до першого, Вимовляю вам службу!

Останній крик моди.

Жінка пішла купити собі костюм. Купчиха показує їй гарний костюм, подає ціну й каже:

— Цей костюм, то останній крик моди.

На це купчиха:

— Ну, останнім криком може ві. Я сказалаби, що передостанім. Останнім буде крик мого чоловіка, як побачить рахунок!

Автом чвалають чоловік і жінка, щоби не спізнитися до поїзду. А поїзд відіде за пять хвиль. Жінка пригадала собі з переляком, що забула загасити спіртову машинку. В мешканні нема нікого, служба відправлена. Хто зна, чи вже там не горить усе. Вертати! Але поїзд відіздить за кілька хвиль, а вони їдуть у дуже важній справі. Не вільно їм спізнитися на залізниці.

— Будь спокійна! — каже човік. — Все в порядку. Я тепер пригадав собі, що на щастя забув закрутити провід у лазниці.

Кат (до засудженого на смерть шепотом): Пане, не візьміть мені за зле, коли може трохи незручно відрубутиму голову! Я нині вперше виконую мою службу!

Засуджений (до ката лагідно): Не шкодить, пане. Але як то дивно зложилося! Я також перший раз на гільотині!

Тяжкі часи.

Батько (до сина): Чому не пошукаєш собі якого становища? Як я мав стільки лів що ти, я працював за три доляри на тиждень у шапі, а по 5 літах належала ди шапа до мене.

Син: Так, тату, але нині вже неможливо. Нині кождий куєць має редяжтрованку касу.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР

ВЕЧЕР СВ. НИКОЛАЯ

Сценічний образок в 1. акті написав свящ. Амврозій Полянський

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДУМАЙТЕ ПРО БУДУЧНІСТЬ ПОКИ ЧАС.

Добрі часи вже зміняються. А може прийти ще більша криза, коли прийдуть заборони, і буде важко виїхати у великим місті. Треба отже забезпечитися перед несподіваною. Другі люди не чекають, аж прийде біда, але заздалегідь приготовляються.

Деяк нашим людям шукати ліпшої будучности, як не в Мидвіл, в стейті Ню Джерзи, на перлій Українській колонії в Америці. Там тут земля добра, комунікація знамените, робити повно, вигода для кождого. Чужі люди не чекають, а довкруги будуються... і земля дорожіє з кождим днем. Чого мучити себе по великих задимлених містах, або по майлах, горах та скалах? Тут малі діти мають широку вигоду, а шкільні діти можуть через вакації заробляти по 3—4 доляри денно, коли підуть на кілька годин до сусідів вибирати ярину. Більші діти можуть робити постійно по фабриках, а ні, то ходити даром до вищої школи в Мидвіл. Отже кождий бачить ясно, що на фарми у Мидвіл повинні йти передовсім такі люди, що мають численну родину.

Що правда, початок вкодки тяжкий. Дехто мусить і тут неребідувати через 2—3 роки, заки стане независимим. Тут найкращі місця на годівлю курей. Ще передтисте Мидвіл се самі курячі фарми. Хто тут дійшов до двох-трох тисяч курей, не рахується вже фармер, але бізнесмен. Він не перевидше часто навіть доброго місцевого бізнесмена. Не в кождій місцевости можна закладати годівлю курей, але в Мидвіл якраз добра земля до свого індивідуяльний клімат. Годівлю курей можна провезти постепенно з малого. Як хто чується з поважнійшою готівкою, той може зуст купити вже готову таку фармуг бо тутки, так як і всюди, трапляється деяке нагода.

Отже нема що відкладати, але треба забезпечитись від біди завчасу, а при тім скріпляти першу фармерську українську колонію в Америці.

Впрочім у Мидвіл є нагода для кождого зажити своїм самостійним життем, лише треба троха завзяття. А як закупите у Мидвіл землю при помочи малого капіталу і розвести господарку про се дасть і вказівки!

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,

N. E. cor. 7th & Green Streets Philadelphia, Pa. 135-

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY

Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно виотворюю Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадание, даром. Напишіть також під якім винаходом треба працювати тепер і прищлість нам копію і опис до перегляднення, щоб забезпечити вашу права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

Телефон: Gramercy 5881.

Др. К. Д. БІЛИК

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.

ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.

урядові години: від 10. до 12. рано.
від 6. до 8. вечер.
В неділі: від 9. до 4. попол.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH

16 EAST 7th STREET, NEW YORK

Tel. Orchard 6073

Говорить по українськи.

Лічить успішно недугти мущин, женщин і дітий.

Наймодерніший електричні апарати.

ВДАВАЙТЕСЬ ДО СПЕЦІЯЛІСТИ ПРАКТИКУЮЧОГО 27 ЛІТ У ВАШИХ НЕДУГАХ.

Без ріжниці, як застаріла Ваша недугта, я Вам поможу.

Хронічні недугти мущин і женщин лічу успішно модерними методами.

ДАЮ СКОРІ РЕЗУЛЬТАТИ у всіх недугах нервових, шкірних, кровяних, жидрових, сечових, ректальних, гемороїди та недугах кишок. З сгламінуйте вашу кров.

Мої опитані умірковані, включаючи особисті оглядини при кождій візиті. Х-РЕЙ і хемічна аналіза.

ПОРАДИ І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ.

DR. LOUIS ZINS, 110 E. 16th ST. NEW YORK,

межи 4th Ave. і Irving Place.

Годзини: Денно 9. рано до 8 вечер; в неділі від 9 рано до 4 пополудні.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Житомирського заведения породів і Київського Зайнецького шпиталя.

E. SHMULENSON,

271 E. Broadway, 1st fl., New York

Tel. Orchard 8121

ПОРАДИ І ПОМІЧ.

ГАРНА ДОМАШНА ПРИКРАСА

Перейшло пів міліона Тріверо стінних календарів розданих кождого грудня. І вони все знані як оригінальні і гарні. Супроти всіх попередних, календар на рік 1927 є дорогоцінністю. Принесе він до вашої хати чудовий вид світа знаного як „Old Faithful Geyser" образ захвачуючого виду. Ваш постарайтесь має один з сих календарів для вас, або можете дістати його, коли пришлете 10 ц. на пересилку до: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave, Chicago, Ill. „Тріверо Гірке Вино перевищує всі лікарства які коли вживаєм", пише пан Росиф Дудек з Brooklyn, N. Y., 18. листопада 1926. „Знаю тисячі людий, котрим помогло". 1 бутелька $1.25, оказові бутельки по одержанню 15 ц., надсилаю їх на повищий адрес.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ГОЛОВА української автокефальної православної громади в м. Нью Йорку, Н. Й., Лонгіз Ковтун, просить всі листи посилати на його адресу:

L. KOVTUN

334 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y. 293-4

ПОШУКУЮ свого батька, матір і сестри, Деско і Христина Вовк і Гадзя, Касько, Ксенька і Ева Вовк, котрі переб'ували в Бразилії, в Парані, на фармі вже 20 літ. Хто про них знає, або вони самі прошу зголоситися до: PHILIP BYRKA, Box 171, Piney Fork, O. 292-95

НА ПРОДАЖ АВТОМОБІЛЬ дешево, варіб Гудсон, карний, у добрім стані, купившого шучу їздити. Звертатися ві, то ходити даром до вищої школи в Мидвіл. Отже кождий бачить ясно, що на фарми у Мидвіл повинні йти передовсім такі люди, що мають численну родину.

L. KOVTUN,

510 E. 12th ST., NEW YORK CITY.

УКРАЇНСЬКА гр.-кат. церков в Нью Кенсінгтон, Па., пошукує дякоучителя, котрий міг би провадити хор і відправляти пресвітерія. Місце до обняття сейчас. Голоситися до:

WASYL KALINOWSKY,

1707 Victoria Ave., Arnold, Pa. 294-96

НА ПРОДАЖ бучерня і грошерня в 3-фамілійнім домі, в добрім місці в Йонкерс, українська і польська дільниця; властитель виходить з бізнесу. Голоситися до: 294-99

SVOBODA,

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВІД $15.00 ДО $25.00

можна легко заробити кождому. Пишіть сейчас по зразки. STAR TRADING CO., 436 E. 16th St., New York City. 280—

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно а рекомендований посилці 8 книжок В. Будзиновського:

1) Ішли діди на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України ІІ. (литовсько-польський вік), 4) З живого медведя (комедія), оповідання; 5) До віри батьків, 6) Шагін Герай, 7) Небожик ходить, 8) Волю бути козачком, 9) Пластун. 279-

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається перегляданнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепровадже спадкові справи; полагоджує старокравні, патентові і иродї справи. 191—

АГЕНТИ — НОВИЙ ПЛЯН дуже легко дасть Вам заробити $50 до $100 тижнево, продаючи сорочки впрост людям. Капіталу ні практики не вимагаєся. Представляєте саму фабрику. Пишіть тепер по Дарові Зразки. MADISON SHIRTS, 564 Broadway, New York.

ІДЕАЛЬНИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАР.

НЕ ПОСИДАЙТЕ ГРОШИ ЗА СЕ ЗОЛОТЕ 14 КАР. ПЕРО З ВАШИМ ІМЕНЕМ.

Безплатно 14 кар. золотом.

Для обзнакомлення публики з нашим чудовим пером предкладаємо Вам його, котрого ціна $3,00, лишень за $1.75. Кромі сего витиснемо Ваше ім'я на нім золотими буквами. Перо гарантовано. Сего типу коштує і є 14 кар. За ту саму ціну вишлемо дамське перо з позолоченим кільцем для стяжочки. Не посилайте гроші, лишень імя і адресу. Заплатите як при відборі пера $1.75 та посилку або коли пришлете гроші, перестерігаємо оплатимо самі. Коли будете невдоволені, звернемо гроші. Гарна річ на подарунки для рідних в краю.

Замовляйте і пишіть: 259с—

THE BRITMOR CO., Dept. U,
404 — 4th Ave., New York, N. Y.

НОВЕ ПІРЯ НА ПОСТЕЛІ

Не видавайте ані цента дорожки не дістанете ціп Нового Санітарного Пір'я на постелі. Воно подобне до пір'я домашнього вжитку. Ви зазначуєтесь, коли порівнаєте його з иншим. Ми оплатимо доріжку. Видання ілюстроване. Існує 12 літ в бізнесі. Пишіть сейчас по дарову книжку дешевостей і зразки пір'я. AMERICAN FEATHER & PILLOW CO., Dept. 38-D, Nashville, Tenn.

ПРИЯТЕЛЬ РОБІТНИКА

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Регістр. Уряду Злучених Держав.

Існує понад 50 років.

Глядіть за торг. маркою ЯКОРЬ.

ЮЛІЯ ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОСИЛАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЬ, ХРЕСТИНИ І ДРУГІ ЗАБАВИ.

125 E. 7th ST., NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2588

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".